

TÜRKİYE'DE KÜÇÜK HİDRO-ELEKTRİK SANTRAL (KHES) POTANSİYELİ ve PAZARI ARAŞTIRMASI

Teknoloji Yatırımları ve Danışmanlık Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından hazırlanmıştır.

Hazırlayan: İsmet Rıza ÇEBİ

İçindekiler

- 1.1 Giriş
  - 1.2 Türkiye ve Dünyadaki Durum
  - 1.3 Küçük HES (Mini ve Mikro dahil) Hidroelektrik Enerji Santral Potansiyeli
  - 1.4 Küçük HES (Mini ve Mikro dahil) Hidroelektrik Enerji Santralleri
  - 1.5 Küçük Mini ve Mikro Türbin Pazar Durumu
  - 1.6 Yasal Durum
  - 1.7. Sonuç
- Ekler: Ek.1 DSİ Hidroelektrik Santraller Listesi
Ek.2 5346 sayılı Kanun
Ek.3 Lisans Yönetmeliği
Ek.4 Firma iletişim bilgileri
Ek.5 Literatür

Giriş

Dünyada ve Türkiye’de elektrik enerjisi üretimi çeşitli kaynaklardan sağlanmaktadır. Kısıtlı kaynakların sürdürülebilir bir enerji sisteminde kullanılması gerekliliği bilinmektedir. Bu kaynaklar içinde fosil esaslı tükenbilir kaynakların azalacağı göz önünde bulundurulduğunda yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının arttırılması gereği açıktır. AB ye girme sürecindeki Türkiye’nin de yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanmayı geliştirmesi uyum için gereklidir. AB çıkardığı “**Dahili Elektrik Pazarındaki Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Üretilen Elektrik Enerjisinin Teşvik Edilmesi**” hakkındaki 2001/77/EC sayı ve 27 Eylül 2001 tarihli yönetmeliği AB Bülteninde 27 Ekim 2001 tarihinde yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

(bakınız http://europa.eu.int/eurlex/pri/en/oj/dat/2001/l_283/l_28320011027en00330040.pdf)

Bu yönetmeliğin amacının, yenilenebilir enerji kaynaklarından üretilen elektrikli dahili elektrik piyasasındaki payının artırılmasını teşvik etmek ve gelecekte çıkarılacak Avrupa Birliği Çerçeve Anlaşmasına temel teşkil etmek olduğu belirtilmektedir.

Bu yönetmelikte; AB ülkelerinde 2010 yılında tüketilecek tüm elektrikliğin % 22.1’inin yenilenebilir (yeşil) enerji kaynaklı olması öngörülmekte ve rüzgar, güneş, jeotermal, dalga, gelgit, **hidrolik**, bio kütle, çöp ve arazi dolgularından elde edilen gaz, pıssu tasfiye tesisleri gazı, biyo gaz gibi kaynaklardan elde edilen enerji, “**yenilenebilir (yeşil) enerji**” olarak tanımlanmaktadır.

Türkiye’de AB uyum sürecinde yaptığı düzenlemeler içinde bir yenilenebilir enerji kanunu çıkarmıştır.(KanunNo.5346,RGNo.25819T 18.05.2005) Bu kaynaklar içinde Türkiye’nin en zengin kaynağının hidrolik kaynaklar olduğu bilinmektedir.Biz bu çalışmada Hidrolik enerji kaynaklarının içinde önemli bir yer tutan Mini ve Mikro hidrolik potansiyeli ve bunlarda kurulması gereken enerji santralleri için gerekli türbin pazarını inceleyeceğiz